4.10.2018

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
Maatalousjaosto

ASIA: HE 123/2018 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2019 – VAIKUTUKSET MAATALOUDEN KANNATTAVUUTEEN JA MAATALOUSTULOON

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund on tutustunut hallituksen talousarvioesitykseen vuodelle 2019 ja toteaa seuraavaa

- Luonnonvarakeskus LUKE arvioi, että vuodelle 2018 kannattavuuskerroin on noin 0,17 joka on jopa edellisvuotta alhaisempi. Tämä antaa aihetta huoleen. Kahdet peräkkäiset katovuodet ovat myös vaikuttaneet tilojen kassatilanteeseen negatiivisesti. Hallituksen talousarvioesitys ei tule laajemmin vaikuttamaan kannattavuuteen. On tärkeätä, että hallitus ja viranomaiset käyvät läpi, miten tuottajien tuotantokustannuksia voidaan alentaa ja miten viranomaiset voivat edesauttaa tuottajahintojen kehitystä. SLC katsoo myös, että hallituksen tulisi tehostaa omaa toimintaansa niin että muun muassa tukimaksatukset tehtäisiin niin nopeasti kuin mahdollista hakemusten jätön jälkeen. Tämä auttaisi merkittävästi tuottajien maksuvalmiudessa.

- Kannattavuuteen vaikuttaa maatalouden markkinatulot, tukitasot ja kustannuskehitys. Hallitus on esittänyt elintarvikemarkkinalaki esityksen joka tulevaisuudessa tuo elintarvikeketjuun selkeyttä. Tuottajien järjestäytymiseen hallitus voisi vielä tuoda uusia poliittisia elementtejä nykyisiin ohjelmiin. Tukitasot ovat nyt melkein ohjelmakauden mukaisia. Kustannuspuolella hallitus ei esitä suurempia tuottaja tason kustannusleikkauksia, jotka liittyvät valtion perimiin kustannuksiin.

- SLC toteaa, että LFA-tasot on talousarviossa nostettu aikaisemmista vuosista, joka ylläpitää tukitasoja. Hallitus kuitenkin leikkaa kansallista tukimomenttia, joka suoraan vaikuttaa varsinkin niihin sektoreihin missä työtaakka on suuri, eli kotieläintuotantoon ja vihannesviljelyyn.

- On hyvä, että korotettu energiaveropalautus vuodelle 2019 on jo tässä vaiheessa huomioitu talousarviokeskusteluissa. Energiaveropalautusjärjestelmästä SLC toteaa, että verohallintoa tulisi paimentaa niin että palautukset maksetaan pari kuukauden sisällä sen jälkeen kuin viljelijä on jättänyt energiaveropalatushakemuksen. Esitys koskien satovahinkovakuutusten vakuutusveron poistoa on myös yksi hyvä esitys hallitukselta.

- SLC toteaa, että uusi Ruokavirasto tehostaa viranomaistoimintaa ja katsoo hyvänä, että siihen liitetään elintarvikemarkkinavaltuutettu. Elintarvikemarkkinalaki ja -valtuutettu tulevat tuomaan jämäkkyyttä elintarvikeketjuun ja luo parempaa uskottavuutta ruokaketjun toimivuuteen. Nykyinen heikko kannattavuus johtuu osittain siitä, että elintarvikemarkkinat eivät toimi kuin pitäisi. Vuoden heikot sadot eivät ole merkittävästi vielä korottaneet tuottajahintoja.

- Maatalousala tarvitsee uusia tuottajia. SLC ei ole tyytyväinen siihen, että maatalouden luopumistukilaki päättyy tänä vuonna. Nykyinen järjestelmä on antanut nuorille tuottajille oikeassa iässä mahdollisuuden aloittaa maataloustuottajana. Tämä on antanut Suomelle EU:n keskiarvoa

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0

nuorempia tuottajia. Nuorten tuottajien aloitusavustus tasoja tulisi tarkistaa miten nykyinen kannattavuustilanne vaikuttaa nuorten tuottajien mahdollisuuksiin saada aloitusavustusta ja talousarviossa esitettyyn määrärahan käyttöön.

- Heikossa kannattavuustilanteessa tulisi valtion kannustaa tuottajia neuvonnan käyttöön. Hallituksen talousarvioesityksessä on myös tänä vuonna esitetty määrärahaleikkaus. Neuvonnalle tulisi siksi varata vähintään edellisvuoden lopullisen tason määrärahaa. Myös 4H toiminnan määrärahaa leikataan esityksessä. Nuorten yrityskasvatuksessa 4H-toiminta on yksi tärkeä lähestymistapa yrittämiseen.

- SLC toteaa, että valtion avustus raadonkeräilyyn on ollut jo kolme vuotta saman tasoisena. Olisi hyvä tarkentaa tasoa, että lisääntyneet kuljetus- ja muut keräilykustannukset eivät vaikuta tuottajien kustannuksiin.

- Petovahinkojen osalta määräraha tasoja on vuosien mittaan korjattu ylöspäin. Petovahinkokorvaustasot on kuitenkin vuosittain jouduttu leikkaamaan. SLC painottaa, että korvaustasot pitäisi olla täysmääräiset ja ennalta ehkäisevään toimenpiteisiin tulisi enemmän panostaa.

- Maatalouden tilusrakennetta tulisi parantaa. Valtion varaamat määrärahat tilusjärjestelyihin ja uusjakoon on kannattavia toimenpiteitä.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Jonas Laxåback, toiminnanjohtaja

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0